

السجدة

مکی سورة دی ۳۰ آیتونه لری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿۱﴾

الف- لام- میم) په حقیقی معنی یی الله تعالی او رسول صلی الله علیه وسلم بڼه پوهیږی).

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَأرَبِّ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۲﴾

دا مقدس کتاب (چې په حقانیت کې یې) هیڅ شک او تردید نشته، د رب العالمین له خوا نازل شوی دی.

أَمْ يَقُولُونَ افترناه بل هو الحق من ربك لتذرقومًا ما أتتهم من

نذير من قبلك لعلهم يهدون ﴿۳﴾

آیا (لجوج مشرکین) وایی چې (پیغمبر) دا کتاب له خانه جوړ کړی (دوی درواغ وایی) بلکه قرآن تاته ستا د رب له خوا نازل شوی حق کتاب دی، تر څو ورباندې هغه خلک (تولی بشری پرکني) چې ستا نه وړاندې ورته (په تیرو دوه-دوه نیم زرو کالو کې) پیغمبر نه و راغلی، تنبیه کړی، کیدی شی چې دوی د هدایت په لاره روان شی.

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ

أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا

تَتَذَكَّرُونَ ﴿۴﴾

الله تعالی هغه ذات دی چې آسمانونه او ځمکه او د هغو ترمنځ ټول موجودات یې په شپږو ورځو (مرحلو) کې پیدا کړل، او بیا (ځنګه چې یې د الوهیت له لور شان سره مناسب دی) په عرش مستقر شو. ستاسو لپاره د هغه له ذات نه غیر، هیڅ مرستندوی او شفاعت کوونکی نشته، نو بیا ولی (له دغه الهی پیغام او نصیحت نه) پند او عبرت نه اخلی؟

يُدَبِّرُ الْأُمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ

مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾

(الله تعالی هغه مقتدر ذات دی چې) له آسمانه تر ځمکې د خپل سلطنت ټولې چارې په پوره نظم سره اداره کوي، بیا د دې چارو راپور بیرته ستاسو د حساب په یوه زر کلنه ورځ پورته ځي او د هغه حضور ته وړاندې کیږي.

ذَلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾

هدا مدبر ذات په ټولو پټو او ښکاره چارو پوه او خبر، په ټولو اقداماتو برلاسی او پوره رحم کوونکی دی.

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾

هغه ذات چې هر شی یې په ښه او احسن شکل پیدا، او د انسان پیدایښت یې له خټې نه پیل کړیدی.

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾

بیا یې د هغه نسل د بې ارزښته او حقیرو اوبو له هغې عصاري څخه (چې د ډیرو او ډول ډول غذاگانو مجموعه ده) پیدا کړ.

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ ۖ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ

وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

ورپسې یې (د هغه د بدن شکل او اندامونه په ښه توګه) جوړ او بیا یې (د انسانانو د ژوند لپاره خپل ځانګړی حکم) روح پکې پو کړ. او تاسو ته یې غوږونه درکړل (چې حق خبرې او د الله تعالی نازل شوی آیتونه ورباندې واورې) سترګې یې درکړې (چې د خپل رب قدرتونه ورباندې ووينې) او زړه یې درکړ (چې له تعقل او تفکر نه کار واخلي) خو تاسو یې (د دغو نعمتونو) ډیره لږه شکر په اداء کړه.

وَقَالُوا أَءِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَءِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ

كٰفِرُونَ ﴿١٠﴾

او (لجوج کافران او منکرین) وایی: آیا کله چي (له مرگه وروسته) زمونږ بدنونه ټوټه ټوټه او له خاورو سره خاوري شي، نو رښتیا به بیرته په نوی توگه راژوندي شو؟ (دغه متکبرین یوازي د الله تعالی له قدرت نه منکر نه دی) بلکه د الله پاک له ملاقات او (د اعمالو له محاسبی نه) هم انکار کوی.

﴿ قُلْ يَتُوفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ

تَرْجِعُونَ ﴿١١﴾

ورته ووايه د مرگ مؤظفي پريښتي به ستاسو روح قبض کړي او بيا به د خپل رب حضور ته وروگرځي.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا

أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾

او (ای پیغمبره! او ای مخاطبه!) که ته هغه حالت وويني (حیران به شي چي د قیامت په ورځ) دغه مجرمین، د خپل رب په حضور کي (خوار، ذلیل او خجالت) ټیټ سرونه ولاړ وي، او وایی به: ای ربه! (هغه څه چي تايي وعده کړي وه په رڼو سترگو) مو ولیدل او (د حق دعوت) مو ښه واورید، نو مونږ بیرته دنیا ته واستوه چي نیک کارونه وکړو، بیشکه چي اوس مونږ په ټولو حقایقو باورمن یو.

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ

جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾

او که مونږ غوښتي، (په جبری توگه به مو) هر یو د هدایت په لاره روان کړي وي (خو هر چاته مو آزادی او اختیار ورکړ، تر څو د هدایت یا گمراهی لاره د ځان لپاره پخپله خوښه وټاکي البته) زمونږ دا وعده هر و مورو پوره کیدونکي ده چي دوزخ به له (باغي او سرکشو) پیریانو او انسانانو څخه (چي زمونږ آیتونه یي دروغ گڼلي) ډک کړو.

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا

عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

(هغوی ته به وویل شی) واخلی د هغی سزا خوند، چی د نن ورځی د ملاقات د هیږیدو له امله درته درکړی کپړی، نن مونږ هم تاسو له خپل رحمت نه بی برخي کوو. نو وځکی د خپل (کفر او تکذیب) د ناورو کړو له امله د تلپاتي عذاب خوند.

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا

بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

یوازي هغه کسان زمونږ په آیتونو ایمان لری چی له اوریدو سره سم بی (په پوره خشوع او خضوع د الله تعالی حضور ته د عبادت) په سجدو پریوزی، د خپل رب ثنا او تسبیح ووايي، (او له عبادت څخه) په تکبر او غرور مخ نه گرځوی.

نُتَجَفَىٰ جُنُوبِهِمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾

ډډی بی (د تهجد د لمانځه لپاره) د خوږو خوبونو او استراحت له بسترو څخه لیري وی، او د خپل رب په حضور کی (له عذاب نه) د ویري او (رحمت او اجر ته) د امید په درلودلو سره، دعاګاني کوی، او له هغی روزی نه چی مونږ دوی ته ورکړی، صدقي او خیراتونه ورکوی.

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

نو الله تعالی ورته د دغو نیکو اعمالو په بدل کی داسی نعمتونه پټ ساتلی چی هیچا ته بی معلومات نشته (د یوه مبارک حدیث په استناد، الله تعالی د خپلو بندګانو لپاره په جنت کی داسی نعمتونه پټ ساتلی چی مثال بی نه سترګو لیدلی، نه بی غوږونو تعریف اوریدلی او نه د کوم انسان په زړه کی گرځیدلی دی).

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾

آیا مؤمنان او فاسقان سره یو شان دی؟ (نه هیڅکله دغه دوه ډلې سره) یو شان نه دی.

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا

كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

هغه کسان چې ایمان یې راوړی او نیک عملونه یې کړي، په اجر کې به ورته (د الهی) میلستیا په توګه، جنت د دایمی هستوګنې لپاره ورکړی شي.

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۖ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا

فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهِءِ

تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

خو هغه کسان چې نافرمانی یې کړي، هستوګنځی یې دوزخ دی، که ترې د وتلو اراده (او هڅه) وکړي بیرته به ورګرځول کیږي، او (د اهانت په ډول) به ورته ویل کیږي، خوندونه واخلی د دوزخ له هغه عذابه چې تاسو (په دنیا کې) تل دروغ ګانې.

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ

يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

او مونږ به دوی (د قیامت) د ستر عذاب نه وړاندې (په دنیا کې هم) له کوچنی عذاب (لکه وچکالی، وبایی ناروغی او زلزلو) سره مخامخ کړو. کیدی شي (له ګناهونو څخه سمې لارې) ته راوګرځی.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ءَ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ

الْمُجْرِمِينَ مُنْقِمُونَ ﴿٢٢﴾

څوک دی له هغه نه بل لوی ظالم، چې د الله تعالی په آیتونو او دلایلو ورته نصیحت وشي، او دی ترې (په اعتراض سره) مخ وړوی؟ مونږ به یقیناً له (دغه ډول) مجرمینو نه انتقام واخلو.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَائِهِ ^ص

وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٣﴾

(ای پیغمبره دا ناپوهه خلک، په تا باندې د قرآن نزول له امکانه لیرې گڼی او غواری نور خلک هم ترې منکر یا په شک کې وغورځوی، خو د الله تعالی له خوا پخپل یو بنده باندې د کتاب نزول د انسانی تاریخ کومه ځانگړې او لومړنۍ واقعه نه ده بلکه مونږ له دې وړاندې نورو پیغمبرانو ته هم کتابونه نازل کړي) چې یو یې هم موسی ته د کتاب (تورات) نزول و (او اوس مو تاته هماغه ډول آسمانی کتاب «قرآن» نازل کړی نو، ای مخاطبه!) باید د هغه د نزول په باب شک او تردید و نه کړي. او (لکه څنګه چې مو هغه کتاب (تورات) د بنی اسرائیلو لپاره د هدایت منبع ټاکلې وه، (قرآن مو هم ستاسو د دنیوی او اخروی شرف او عزت او هدایت د منبع په حیث نازل کړی دی).

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا

بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

او د بنی اسرائیلو یو شمیر (حقیقی مؤمنان مو چې د ستونزو، کړاوونو او بیلا بیلو حوادثو په مقابل کې یې) د صبر او ثبات رسی ټینګه نیولې وه، د رهبرانو په حیث وټاکل تر څو زمونږ په امر او فرمان (خلک) د هدایت په لاره رهي کړي.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ

يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾

یقیناً چې ستا رب به د قیامت په ورځ د دوی (اهل الحق او منکرانو) تر منځ د اختلافی مسائلو (او ډلو ټپلو جوړولو) په باب وروستی فیصله او قضاوت وکړي.

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي

مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ ^ص أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾

آيا (مشركان) د هغو ولسونو د سرنوشت له داستانونو څخه د عبرت درس نه اخلي، چې له دوی وړاندې مو هلاک کړی او اوس يې دوی په کنډواله شويو کليو کورونو تيريزی راتيريزی؟ بيشکه چې په دغو (داستانونو) کې د عبرت درسونه پراته دي نو ولي (د حق خبره) نه اوری.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا

تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

آيا دوی نه پوهیږی چې مونږ وچي او شاري خمکي ته اوبه استوو او د هغو په وسیله نباتات او کبنتونه راتوکوو، چې هم ترې د دوی څاروی (پاني او وابنه خوری) او هم ترې پخپله د دوی لپاره غله دانه برابرېږی، نو آيا (د الله تعالی د رحمت آثار) نه وینی (او نه منی چې په همدې توگه الله تعالی په مرو جسدونو کې روح ننباسی او راژوندی کوی یی).

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

او (مشركان د ملنډو په ډول مؤمنانو ته) وایی چې که رښتیا وایی دغه فتح او بری (چې تاسو ورته د خان لپاره په خوښی انتظار باسی) کله راځی؟

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾

ورته ووايه (د مؤمنانو) د حتمي فتحي او بری په ورځ به کافرانو ته ایمان راورل هيڅ گټه ونه رسوی او نه به ورته مهلت ورکړی شی.

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَأَنْظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ ﴿٣٠﴾

نو (ای پیغمبره) له هغوی نه مخ وگرځوه (جهالت او حماقت ته یی اهمیت مه ورکوه او د تبلیغ او دعوت له دوام سره د الله تعالی نصرت او فتحي ته) سترگي په لار اوسه، هغوی (هم ستا لپاره د ناوړو حوادثو) انتظار باسی (د یادولو وړ ده چې دا مبارک آیت د جهاد له حکم نه وړاندې نازل شوی دی).

« تمت سورة السجدة بفضل الله رب العالمين »

=====